

REGIONAAL TUCHTCOLLEGE VOOR DE GEZONDHEIDSZORG

Beslissing in de zaak onder nummer van: 022/2009

REGIONAAL TUCHTCOLLEGE TE ZWOLLE

Beslissing d.d. 26 augustus 2010 naar aanleiding van de op 17 februari 2009 bij het Regionaal Tuchtcollege te Zwolle ingekomen klacht van

A , wonende te B,

bijgestaan door de heer C, wonende te D,

k l a a g s t e r

-tegen-

E, gezondheidszorgpsycholoog, werkzaam te B,

verweerster

1. HET VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Klaagster heeft een klaagschrift ingediend voorzien van bijlagen. Verweerster heeft een verweerschrift ingediend. Klaagster heeft vervolgens gerepliceerd en verweerster gedupliceerd. Het college heeft vervolgens een vooronderzoek gepland op 27 augustus 2009. Verweerster, die op deze datum verhinderd was, heeft een andere datum verzocht. Het college had hierin willen bewilligen maar heeft verzuimd om klaagster van de voorgenomen wijziging op de hoogte te stellen. Nu klaagster op de eerder genoemde datum is verschenen is het vooronderzoek op dat moment gehouden en is een afschrift van het proces-verbaal, dat zich bij de stukken bevindt, naar verweerster gezonden. Verweerster heeft schriftelijk op het proces-verbaal gereageerd. Nadat onder meer telefonisch uitleg aan haar is gegeven over de gang van zaken rond het vooronderzoek, heeft zij verder afgezien van haar recht om alsnog te worden gehoord in het kader van het vooronderzoek.

Door klaagster zijn, naar aanleiding van het vooronderzoek, nog 2 producties overgelegd.

De zaak is behandeld ter openbare zitting van 26 juni 2010, waar klaagster is verschenen, bijgestaan door C en verweerster is verschenen, bijgestaan door haar echtgenoot, F.

2. DE FEITEN

Op grond van de stukken, waaronder het onderzoeksrapport, en het verhandelde ter zitting, dient, voor zover van belang voor de beoordeling van de klacht, van het volgende te worden uitgegaan.

De klacht is ingediend naar aanleiding van een door verweerster uitgevoerd deskundigenonderzoek met betrekking tot de zoon van verweerster, G, geboren op 14 november 1993.

G is geboren in B. Toen hij circa 3 maanden oud was is hij door klaagster naar China gebracht, waar hij door zijn grootmoeders is verzorgd. Circa 3 jaar later haalde klaagster G weer naar Nederland.

Toen G ca. 6 jaar oud was heeft zijn moeder advies en opvoedingsondersteuning gezocht bij H. De diagnose PDD-NOS werd gesteld. Vervolgens kreeg G medicatie, is er een (spoed)ziekenhuisopname gevolgd en is gedurende de periode van ca. 2002 tot 2007 een ondertoezichtstelling uitgesproken geweest.

In december 2003 is klaagster met G naar China gegaan voor een second opinion. Na een onderzoek van enige weken in een psychiatrisch ziekenhuis in J, met een speciale afdeling voor autistische kinderen, is daar vastgesteld dat G geen PDD-NOS heeft en waarschijnlijk ook niet autistisch is.

Na terugkomst in Nederland wilde G naar school, maar de gezinsvoogd wilde hem weer voor observatie laten opnemen, aanvankelijk voor drie maanden en later voor nog een dergelijke termijn. Toen het ziekenhuis G nog langer wilde houden voor onderzoek is G in hongerstaking gegaan. De toestand is kritiek geweest. Na ontslag is G naar school gegaan.

G heeft op de basisschool I te B in groep 7 en groep 8 een individuele leerlijn gevolgd. Met name in groep 8 heeft hij uitsluitend zelfstandig gestudeerd. Hij werd vanuit een clus-

ter4-indicatie individueel begeleid. G behaalde een CITO-score van 548 punten (van de maximaal 550 punten).

Het Stedelijk Lyceum te B heeft - na onder meer tussenkomst van C, directeur van basisschool I - in augustus 2007 besloten G te plaatsen in afwachting van een met klaagster afgesproken deskundigenonderzoek.

Het Stedelijk Lyceum heeft ter zake een brief aan klaagster gestuurd op 23 augustus 2007 met waarin voor zover hier van belang, onder meer het navolgende:

“[...]

Onze beslissing van 4 juli 2007 is gebaseerd op adviezen van psychologen en autismespecialisten. Deze hebben nadrukkelijk verklaard dat het regulier voortgezet onderwijs voor G niet geschikt is. U bent het met deze adviezen niet eens. In het belang van uw zoon hebben wij afgesproken dat aan een onafhankelijke deskundige zal worden gevraagd onderzoek te doen en u en ons te adviseren welk type onderwijs het meest geschikt is voor uw zoon. Voor het Stedelijk Lyceum is het van belang te weten of G een gereede kans maakt een diploma te halen en of wij in staat zijn hem die begeleiding te bieden, die hij nodig heeft om straks goed in de maatschappij te kunnen functioneren. Als de vraag positief wordt beantwoord, willen we ook graag weten welke vorm van extra begeleiding eventueel noodzakelijk is.

Het kan ook zijn dat de deskundige concludeert dat onze school niet de geschikte vorm van onderwijs is voor uw kind. De kosten van het onderzoek zijn voor rekening van de school.

[...]

Om nu een einde te maken aan de bestaande onzekere situatie, zullen wij, ondanks de negatieve adviezen van specialisten, uw zoon daarom met ingang van 27 augustus 2007 plaatsen op de locatie K [...].

Met inachtneming van wat wij bovenstaand hebben afgesproken, hebben wij in het belang van G toch nu besloten uw kind te plaatsen, omdat het onderzoek tussen de 6 en 8 weken zal duren.

[...].”

Aanvankelijk heeft het Stedelijk Lyceum een deskundige in L verzocht het onderzoek uit te voeren. G heeft een tijd op de wachtlijst gestaan. Later bleek dat het onderzoek door omstandigheden aan de kant van de deskundige/onderzoeker toch niet mogelijk te zijn.

Vervolgens is M in N aangezocht om een psychologisch onderzoek met betrekking tot G te doen.

Bij brief van 5 juli 2008 heeft het Stedelijk Lyceum klaagster het navolgende bericht:

“Hierbij bevestigen wij de afspraken voor een intelligentieonderzoek en een persoonlijkheidsonderzoek van uw zoon, G.

Het intelligentieonderzoek wordt afgenomen door mevrouw O van M [...]

U wordt hier verwacht op donderdag 5 juni om 15.00 uur.

Voor het persoonlijkheidsonderzoek moet G zich melden bij P, [...]. Dit onderzoek zal plaatsvinden op maandag 9 juni van 13.00 uur tot ongeveer 16.00 uur.

Het onderzoek wordt afgenomen door mevrouw E.

[...].”

Uit het onderzoeksverslag van verweerster blijkt dat in samenspraak met klaagster, de heer C en vertegenwoordigers van het Stedelijk Lyceum, met betrekking tot dit onderzoek op 16 april 2008 de volgende hulpvragen zijn geformuleerd.

“1. Op welke wijze kunnen we begrijpen hoe de denkwereld van G vorm heeft gekregen.

2. In hoeverre is de wijze waarop hij communiceert bepaald door zijn aanleg en in hoeverre door traumatische ervaringen. Welke verwachtingen heeft hij van zijn (schoolse) omgeving.

3. Welk begeleidingsaanbod kan aan die verwachtingen voldoen”.

Op 5 juni 2008 neemt O van M een intelligentieonderzoek af. Zij heeft hierbij gebruik gemaakt van WISC-III NL en de Raven Standard Progressive Matrices.

Op 9 juni 2008 melden klaagster en G zich bij verweerster voor het persoonlijkheidsonderzoek. Omdat klaagster vooraf kennis wil maken met verweerster en nog wat met haar wil bespreken begint verweerster een gesprek met haar. Dat gesprek neemt uiteindelijk bijna 2 uur in beslag. In de tussentijd heeft zij G plaats laten nemen in een naastgelegen kamer en hem de nodige vragenlijsten met betrekking tot het persoonlijkheidsonderzoek gegeven met het verzoek die te gaan invullen. Na het gesprek met klaagster is verweerster met haar onderzoek van G verder gegaan. G deed de neuropsychologische screening, de D-KEFS Tower Test en de K-Snap. De vragenlijsten NPV-J, Neo-Pi, CBS-Aen, UCL en ZALC heeft G niet ingevuld. Ook de ADOS of de TOM heeft G niet gedaan.

Verweerster heeft haar conceptrapport van 24 juni 2008 via school aan klaagster laten sturen. Klaagster heeft daarop samen met C gereageerd tijdens een gesprek op 2 juli 2008. Op 3 juli 2008 heeft verweerster de definitieve versie van het rapport opgesteld.

In dat rapport heeft verweerster op de gestelde vragen de volgende antwoorden geformuleerd:

(ad 1) “[...] Er is bij G sprake van een autismespectrumstoornis; het syndroom van Asperger. Vanuit dat perspectief kan er van uit gegaan worden dat G de wereld fragmentarisch waarneemt, en moeite heeft de losse delen tot een logisch, samenhangend, geheel te vormen. Vanuit onbegrip zal hij dingen niet snappen, niet durven, niet willen.”

(ad 2) “[...] Hierbij verwijzen we opnieuw naar de diagnose, met als toevoeging dat G een beladen levensverhaal heeft. Er lijkt sprake van een symbiotische relatie tussen moeder

en zoon; moeder denkt voor G en andersom. Er is weinig 'eigenheid'. Naast de moeite met communiceren vanuit het 'Asperger-perspectief' zal hij ook geleerd hebben zich zodanig naar een ander te voegen, dat hij niet meer weet hoe hij zich op een andere manier kan profileren. Het hele 'directe' nee-zeggen, weigeren, kan hier ook binnen passen; moeder is eveneens zeer direct (G kan dat overgenomen hebben) en weinig tactisch."

(ad 3) "Moeder geeft aan dat G erg graag naar school wilde gaan. Hij lijkt het nu ook prettig te vinden op school. De vraag is wel, of deze vorm van onderwijs zonder intensieve ondersteuning (liefst door iemand met veel ervaring op het gebied van autismespectrumproblematiek) haalbaar is. Wij zouden dan ook pleiten voor een persoonlijke 'coach' voor G, die hem kan ondersteunen, verduidelijken, stimuleren en een gevoel van veiligheid kan geven [...]"

Extra financiële middelen zijn noodzakelijk om bovenstaande te kunnen realiseren. Geadviseerd wordt dan ook om leerlinggebonden financiering aan te vragen."

3. HET STANDPUNT VAN KLAAGSTER EN DE KLACHT

Klaagster heeft, nader gespecificeerd bij het vooronderzoek de volgende klacht tegen verweerster ingediend.

Verweerster had moeten inzien dat het niet ging om een toetsing voor subsidie. Als verweerster verder had gekeken dan was zij tot de conclusie gekomen dat er een nieuw uitgebreid onderzoek moest komen en dat zij niets voor G kon doen. Het was de bedoeling dat er een onderzoek van ca. 6-8 weken zou worden uitgevoerd en als verweerster de vragen goed had bekeken had zij moeten concluderen dat zij met dit onderzoek die vragen niet kon beantwoorden. Het onderzoek is bovendien onzorgvuldig uitgevoerd nu de anamnese met klaagster ruim anderhalf uur in beslag heeft genomen en G alleen in de naastgelegen kamer zat en geen vragen kon stellen als hij dat wilde.

4. HET STANDPUNT VAN VERWEERSTER

Verweerster voert -zakelijk weergegeven- het volgende aan.

Zij is voldoende gekwalificeerd en heeft voldoende tests kunnen doen om tot de diagnose te komen. Deze wordt ook ondersteund door haar collega. Ook passen de manier van weigeren en het niet “kunnen” invullen van de vragenlijsten door G in het beeld. Het onderzoek is uitgevoerd met de instemming van klaagster en de vragen zijn in samenspraak met haar vastgesteld. Het onderzoek is dus niet ‘slechts’ uitgevoerd om voor G financiële steun te verkrijgen. Verweerster heeft het onderzoek voldoende zorgvuldig uitgevoerd. Weliswaar duurde het gesprek met klaagster langer dan gedacht, maar G heeft in die tijd vast lijsten kunnen invullen en hoewel hij geen vragen kon stellen heeft die situatie geen afbreuk gedaan aan de kwaliteit van het onderzoek. De tijd die resteerde om samen met G te werken was voldoende om de diagnose te kunnen stellen en de vragen te kunnen beantwoorden. De klinische blik heeft daarbij een grote rol gespeeld.

Klaagster voert al jaren strijd tegen de hulpverleners en onderzoekers die (vermoedens in de richting van) de diagnose autismespectrumstoornis hebben gesteld. Klaagster heeft dat verweerster ook verteld tijdens het gesprek dat zij hadden op 9 juni 2008.

Zij stelt ook de resultaten van de diverse onderzoeken die er in de loop van de jaren geweest zijn niet beschikbaar. Het A4tje uit China vermeldt resultaten van CARS en ABC. Op basis hiervan kan worden nagegaan hoeveel kenmerken van autisme er bij een kind worden herkend, maar op basis van dergelijke lijsten alleen mag/kan geen diagnose gesteld worden dan wel uitgesloten. Die kenmerken zijn meer toegespitst op het “klassieke” autisme. Het beeld van G wijkt op het gebied van cognitieve en taalontwikkeling hiervan af. Het is in het belang van G, ook los van de toekenning van een leerlinggebonden financiering, dat hij zo goed mogelijk wordt begeleid. Dit gebeurt ook thans op basis van de bestreden diagnose.

5. DE OVERWEGINGEN VAN HET COLLEGE

5.1

Het college wijst er allereerst op, dat het bij de tuchtrechtelijke toetsing van professioneel handelen er niet om gaat of dat handelen beter had gekund, maar om het geven van een antwoord op de vraag of de beroepsbeoefenaar bij het beroepsmatig handelen is gebleven binnen de grenzen van een redelijk bekwame beroepsuitoefening, rekening houdend met de stand van de wetenschap ten tijde van het klachtwaardig geachte handelen en met hetgeen toen in de beroepsgroep ter zake als norm of standaard was aanvaard.

5.2

Bij de beoordeling van een rapportage als de onderhavige kijkt de tuchtrechter of de uitgebrachte rapportage aan een aantal criteria voldoet. Daarbij toetst de tuchtrechter ten volle of het onderzoek uit een oogpunt van vakkundigheid en zorgvuldigheid de toets der kritiek kan doorstaan. Met betrekking tot de conclusie in de rapportage vindt slechts een marginale toetsing plaats.

5.3

Het college is van oordeel dat de omstandigheid dat verweerder eerst op 9 juni 2008 met klaagster sprak en dat gesprek niet het beoogde kwartier maar circa anderhalf tot twee uur in beslag nam, en daardoor feitelijk tijdens de geplande onderzoekstijd, zonder meer ongelukkig is. Normaal gesproken dient een onderzoeker/deskundige voorafgaand aan het onderzoek een gesprek met de betrokkene - dan wel in geval van minderjarigheid diens wettelijke vertegenwoordiger - te voeren. In een dergelijk gesprek dient uitleg gegeven te worden en instemming verkregen te worden. In dit specifieke geval ligt dat genuanceerder. Verweerder heeft er op vertrouwd en op mogen vertrouwen dat het Stedelijk Lyceum en M, via welk bureau verweerder voor een specifiek onderdeel van het totale onderzoek, was ingeschakeld, klaagster voldoende hadden voorgelicht. Bovendien waren de te onder-

zoeken vragen al in april 2008 uitvoerig met klaagster en C besproken.

Verweerster zou er wel goed aan hebben gedaan die feitelijke gang van zaken beter en uitvoeriger in haar rapportage te vermelden. Zo had verweerster duidelijker moeten aangeven door wie zij was benaderd voor het te verrichten onderzoek, dat de contacten met klaagster via M en de school verliepen, waarom het gesprek met klaagster zoveel langer duurde dan aanvankelijk de bedoeling was en waarom zij meende desalniettemin het onderzoek te kunnen voortzetten.

5.4

Voor zover de klacht zich richt tegen de aard van het onderzoek, te weten een persoonlijkheidsonderzoek waarvoor een dagdeel was uitgetrokken, dient die klacht te worden afgewezen. Weliswaar lijkt uit de brief van 23 augustus 2007 van het Stedelijk Lyceum de conclusie te mogen worden getrokken dat de school toen nog uitging van een meer omvattend onderzoek, kennelijk is de school daar later, om welke reden dan ook, vanaf gestapt. In ieder geval heeft de school M en verweerster verzocht het onderzoek te doen en heeft de school met de opzet daarvan, gelet op de doorgezonden brief van 5 juni 2008, ingestemd. Ook klaagster heeft met dit onderzoek ingestemd. Dat die instemming met name of mede ingegeven was door voor de school noodzakelijke financiering doet daaraan niet af. Gesteld noch gebleken is dat verweerster om een andersoortig onderzoek is gevraagd. Derhalve heeft zij in beginsel met het geplande onderzoek kunnen volstaan. Dat zou anders kunnen zijn indien verweerster op grond van haar bevindingen tot de conclusie kwam of had moeten komen dat verdergaand en/of ander onderzoek noodzakelijk was om tot een voldoende betrouwbare beantwoording van de vragen te komen. Daarvan is naar oordeel van het college geen sprake, hoewel het uitgevoerde onderzoek zonder meer beperkingen had. Immers G had een aantal vragenlijsten niet ingevuld en de tijd met hem was korter dan aanvankelijk beoogd. Desalniettemin heeft verweerster, gelet op de door haar gegeven onderbouwing in het rapport, tot de beantwoording van de gestelde vragen kunnen komen. Wel vindt het college de rapportage ook voor wat betreft de onderbouwing mager. Het was beter geweest indien verweerster een bredere beschouwing had gegeven waaruit zou blijken welke mogelijke diagnoses, oorzaken etc. zij had overwogen en waarom zij die mogelijkheden heeft verworpen. Verweerster vertrouwt wel, zo bleek ter zitting, erg op haar klinische blik. Ook had

verweester dienen te onderbouwen waarom er mogelijk sprake is van een symbiotische relatie met klaagster en welke gevolgen dat mogelijk voor G, in samenhang met de vraagstelling, heeft. Voorts had aan cultureel bepaalde aspecten gedacht kunnen worden. Eén en ander neemt niet weg dat de conclusies worden gedragen door de onderbouwing die verweester heeft gegeven. Verweester is pas nadat zij met klaagster en C het conceptrapport heeft besproken tot haar definitieve rapport gekomen. Met hun opmerkingen is derhalve rekening gehouden.

5.5

Hoewel de wijze waarop het onderzoek is uitgevoerd en de uitgebrachte rapportage niet de schoonheidsprijs verdienen is het college van oordeel dat geen sprake is van tuchtrechtelijk verwijtbaar handelen. De klacht zal dan ook worden afgewezen.

6. DE BESLISSING

Het college wijst de klacht af.

Aldus gedaan in raadkamer door mr. E.W. de Groot, voorzitter, mr. dr. J.C.J. Dute, lid-jurist, en dr. J.P.C. Jaspers, L.P.T. Raaijmakers en dr. Th.A.M. Deenen, leden-beroepsgenoten, in tegenwoordigheid van mr. B.E.H. Zijlstra-Bauer, secretaris, en uitgesproken in het openbaar op 26 augustus 2010 door mr. A.L. Smit, voorzitter, in tegenwoordigheid van mr. H. van der Poel-Berkovits, secretaris.

voorzitter

secretaris

Tegen deze beslissing kan binnen zes weken na de dag van verzending van het afschrift ervan schriftelijk hoger beroep worden ingesteld bij het Centrale Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg door:

- a. de klager en/of klaagster, voor zover de klacht is afgewezen, of voor zover hij/zij niet-ontvankelijk is verklaard;
- b. degene over wie is geklaagd;
- c. de hoofdinspecteur of de regionale inspecteur van de volksgezondheid, wie de aan-gelegenheid uit hoofde van de hun toevertrouwde belangen aangaat.

Het tot het Centrale Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg gerichte beroepschrift wordt ingezonden bij de secretaris van het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg te Zwolle, door wie het binnen de beroepstermijn moet zijn ontvangen.